

AKG és Zöldítés - 6 tipp, hogy hogyan hangold össze!

Hogyan lehet úgy zöldtrágyázni az AKG programban, hogy az a 3 év alatt az előnyünkre váljon?

Összeszedtünk 6 bevált tippet.

A 2022-ben induló AKG program egyik nagy kihívása a 3 év alatt az összes terület egyszeri [zöldtrágyázása](#). A hazai vetésforgóban nem könnyű ezeket a növényeket beilleszteni a pénzt (még hozzá most jó pénzt) hozó kultúrák közé, ezért összeszedtünk pár tanácsot.

1. Isten, haza, vetésforgó

Kritikus kérdés, hogy hová illeszted be a zöldítést, vagy inkább hívjuk takarónövényezésnek, mert végső soron a cél az, hogy folyamatosan takard a talajaidat.

Sokan a kiírásban szereplő 60 napot könnyítésnek élik meg, hogy ennyi ideig kell csak szenvedni ezektől a gazoktól.

Logikusan végig gondolva ez a 2 hónap az év egyik legszárazabb periódusára esik, így persze, hogy azt fogod látni, hogy a zöldítés csontszáraz talajt hagyott maga után, amit megművelni maga a pokol.

Éppen ezért ne siettesd a dolgot: **a [zöldítést](#) érdemes egy őszi növény betakarítása és egy tavaszi kapásnövény vetése köze beilleszteni.**

A búza-takarónövény-kukorica vagy a búza-takarónövény-napraforgó remek megoldás lehet, de a repce-takarónövény-kukorica is kifejezetten javasolt (a repce gyökere „ellustítja” a mikorrhiza gomba fajokat a talajokban, így látványos lilulással indulhat a kukoricánk).

Mit érsz el ezzel a megoldással?

- **Nem ártasz az őszi kalászosoknak azzal, hogy előttük zöldítesz.**
- **Nem kell júliusban elvetned a takarónövényt (bár erre is van keverék), eltolhatod augusztus közepéig-végéig.**
- **A tápanyagra igényesebb tavaszi kapások előtt feltárod a talajban lévő tápanyagokat és extra nitrogént kötsz meg a légkörből.**
- **Az őszi munkacsúcsot nem súlyosbítod még azzal is, hogy le kell dolgoznod a takarónövényt.**

Természetesen az is előfordulhat, hogy kapás után kell zöldíteni, amire nem lehet ráhúzni egy nyári vagy őszi keveréket, de néhány áttelelő faj kifejezetten nagy segítségünkre lehet a téli szezonban, ha tavasszal precízen kezeljük.

Kukorica-kukorica között a szőszös bükköny, kukorica-napraforgó között a lóbab (tavaszi gyomirtás miatt) a nyerő pillangós.

Ezek a nitrogénkötő növények szerves formában adják át a nitrogént a következő növénynek, ami nem mosódik ki és igazán hosszan fejti ki hatását.

Ezt a két növényt a mai nitrogénárak mellett nem szabad kihagyni, mert egy mázsa pétisó árából megvan a vetőmag és a vetés is.

Kukorica-szója közé a rozs a kulcsnövény, amelynél ugyan odafigyelést igényel a tavaszi jól időzített kikapcsolása, de még a korán kelő évelő gyomokat is képes elnyomni erős gyökérzetével és allelopatikus hatásával.

2. Ha nem esik, az a baj, ha esik, az a baj

A legnagyobb félelmed az, hogy a takarónövény kivesz minden vizet a talajból és utána nem marad nedvesség. Vagy a másik rémálmod az, hogy tavasszal a takart talaj nehezebben fog kiszáradni. Mindkettő jogosnak hangzik elsőre, de csak azért, mert nem rendszerben gondolkodunk.

Egy őszi takarónövény ugyan eleinte vesz ki vizet a talajból, de az őszi folyamán a légköri nedvesség kicsapódik a levelek felületére, ami a talajra csorog, így még eső híján is tudunk vizet csapdázni.

A télelre ott hagyott elfagyó takarónövény tavasszal már nem fogja a vizet szívni a talajból, sőt, speciális mikroklimát teremt a talajfelszín árnyékolásával.

A rövid idő alatt lezúduló csapadék sem milliónyi apró kalapács erejeként fog hatni a talaj felszínére, mert a takarás párnaként csillapítja a cseppek erejét, nem beszélve arról, hogy a takarónövények korhadó gyökerei és a gilisztajáratok kombinációja a talajszerkezetet egy szivacshoz hasonlóvá tudja alakítani, ha az minimális talajműveléssel párosul, így a nagy mennyiségű esők sem fognak gondot okozni.

A tavaszi lassabb párolgás igaz is lehet, de épp emiatt nem kell sietned a vetéssel április elején, és egy jól sikerült takarónövény után biztosan nem fogsz porba vetni. A rengeteg gyöker- és gilisztajáratnak köszönhetően a talajaid egy csapadékos tavaszon (bár lenne már olyan, ugye?) pedig könnyebben ki fognak száradni, mint a szántott testvéreik.

Összefoglalva: ha egy tavaszi kultúra előtt vetsz takarónövényt és időben kezeled, akkor nem lesz gondod a nedvességgel, sőt, évről évre javulni fog a talajaid vízgazdálkodása.

3. Alap, hogy művelünk?

Természetes, hogy egy AKG-s zöldítés miatt nem fordul meg az ember fejében az, hogy másképp csinálja az alpművelést, hiszen most termelni és pénzt keresni kell, mert ki tudja, mi lesz 1-2-3 év múlva. De mi van akkor, ha csak egy kicsit változtatsz a rendszeren?

Ha fel akarod szántani feketére az egészet ősszel, mert úgy szép, meg úgy tanultuk, akkor rendben, csináld. De ha egy kicsit előrelátó vagy, akkor inkább a nyári tarlót meglazítod egy egyenes kése lazítóval (szárnyak és tüskék nélkül), majd ebbe vetsz egy jó takarónövényt, amit meghagysz tavaszig (közben a fagy elintézi a 90%-át). Utána tavasszal egy sekély művelés, valamint egy totális és egy posztemergens gyomirtás megoldja a többi gondodat.

A talajaid pedig köszönik, remekül érzik így magukat.

4. Állati nagy bajok

Az intenzív művelés elhagyása miatt valóban máshogy kell hozzáállnod a vadkárhoz és a rovarkárhoz. A vadkárra jó megoldás lehet olyan növények választása, amelyeket a vadak nem kedvelnek, bár lassan az a tapasztalat, hogy mindent is megesznek.

A takarónövény őszi mulcsozása vagy sekély bedolgozása segíthet abban, hogy kevesebb hívatlan vendég legyen a területeden. Magától értetődő, hogy minél többen takarónövényezünk, annál nagyobb területen oszlik el ugyanakkora vadállomány, így kisebb lesz az egységnyi területre jutó vadkár.

A rovarok, különösen a talajlakók nem jelentenek nagyobb problémát a takart talajokon, mint a fedetlen földeken.

Ügyeljünk arra, hogy a keverékünk növényvédelmi szempontból is illeszkedjen a vetésforgóba: ha sokan repcéznek a környéken, akkor a keresztesvirágúak arányát fogjuk vissza a keverékben 2-3 kg/ha-ra. Ha félünk a kukoricabogártól, akkor ne alkalmazzunk ősszel hamar felvirágzó növényeket, amelyek táplálékul szolgálnak az imágóknak.

5. Egy jó keverék mindent megbocsát

Ugyan a mostani AKG-ban egy fajjal is lehet zöldtrágyázni, a felületen pedig maximum 4 fajt lehetett bejelenteni, de az igazi takarónövényes életézés egy 5-6 fajból álló keveréknél kezdődik.

Itt már elég nagy a diverzitás ahhoz, hogy

- **több szolgáltatást, pl. talajlazítás, nitrogénkötés, tápanyag-feltárás, beporzók táplálása stb. igénybe vegyünk;**
- **ha valamelyik komponens be is sül, a többi a helyére tud lépni;**
- **minden gyökérszintet és talaj feletti szintet kitöltsünk;**
- **tavasza megfelelő minőségű magágyunk legyen, tele tápanyaggal és szerves anyaggal.**

Figyeljük meg, hogy mely fajok működnek a mi régióinkban és talajainkon, és kísérletezzük ki azokat a mixeket, amelyekkel garantáltan jó eredményt érünk el - 2-3 év alatt eljuthatunk erre a szintre.

6. Kezeld úgy a takarónövényeidet, mint a főnövényeidet!

Lássuk be: nincs olyan, hogy fenntartható gazdálkodás. Vagy rontunk évről-évre a talajainkon és veszítünk a teljesítményünkből, adottságainkból, vagy javítunk a szemléletünkön, a hatékonyságunkon és az ellenállóképességünkön. Ez nem az a technológia, ami tessék-lássék módon működik.

- Kell hozzá egy jól átgondolt vetésforgó, amit kiegészítünk a változatos és tervszerű takarónövény-használattal.
- Főnövényt se vetünk ad hoc módon, hanem megfigyeljük a tarlót, milyen gyomok ellen kell védekezni, számíthatunk-e kártevőkre, milyen a talaj tápanyag-feltöltöttsége.
- Ugyanezzel a hozzáállással válasszuk ki a takarónövény mixünket és öntsünk tiszta magkeveréket a garatba, ha jobban akarunk gazdálkodni, növelni akarjuk a talajaink szén- és nitrogénkészletét.
- Ha nem így teszünk, akkor megrekedünk a támogatásokkal életben tartott, gazdaságilag törékeny rendszerben, miközben a legdrágább kincsünket, a talajainkat erodáljuk.

Forrás: Talajreform

PRIMAG
— 1991 [AKG-s zöldtrágyakeverék kínálatunk](#)